

UNIVERZITA KARLOVA
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
(Posudek oponenta)

Práci předložil(a) student(ka): Šimon Seeman

Název práce: Nekonečná válka: Komparace tří administrativ amerických prezidentů ve válce v Afghánistánu

Oponent: Mgr. Jana Sehnálková, Ph.D.

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle):

Práce Šimona Seemana je věnována dvacetiletému angažmá USA v Afghánistánu. Cílem práce je najít odpověď na otázku “Jaké jsou hlavní aspekty neúspěchu jednotlivých administrativ ve válce v Afghánistánu? Můžeme pozorovat společné jevy vedoucí k neúspěchu?” (s. 2). Autor v samotném textu nabízí ucelený pohled na strategie jednotlivých prezidentů (Bushe, Obamy a Trumpa) k americkému angažmá v Afghánistánu, sleduje jejich proměny a snaží se o komparaci výsledků.

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

Po pádu Kábulu v srpnu 2021 a po značně chaotickém odchodu amerických diplomatů z Afghánistánu se začaly objevovat první práce, které zkoumaly, jak je možné, že USA ani po dvaceti letech nebyly schopné v Afghánistánu naplnit své cíle. Autor si tedy vybral aktuální téma a do českého prostředí přináší zajímavou a přehlednou analýzu neúspěchů implementace americké strategie tří prezidentů.

Práce je strukturována logicky do čtyř kapitol. První tři kapitoly jsou věnované jednotlivým administrativám - autor analyzuje jejich politická prohlášení a strategie (Národní bezpečnostní strategie, vojenské strategie) a soustřeďuje se na klíčové prvky politiky vůči Afghánistánu - tedy budování bezpečnostních složek a podpory občanské společnosti a demokracie. Autor v každé kapitole hodnotí dopady na bezpečnostní situaci a fungování místní vlády.

Čtvrtá, stěžejní kapitola shrnuje úspěchy a neúspěchy jednotlivých strategií. Autor se zaměřuje na úspěchy či neúspěchy implementace strategií jednotlivých administrativ - zejména v bezpečnostní oblasti. Autor sleduje různé faktory: faktor geografie, roli Pákistánu v celém regionu, u prezidenta Bushe pozoruje ztrátu pozornosti vůči Afghánistánu a přesun pozornosti na americké angažmá v Iráku. Autor dále detailně popisuje problémy s výcvikem afghánských bezpečnostních složek (nízká gramotnost, nízká retence, vysoká míra korupce). Obrovské problémy nastaly také v budování demokracie, kdy se ukázalo, že nulová zkušenost s demokratickým zřízením, které je zaváděno shora, představuje překážku pro trvalé změny ve vládnutí. Jak autor uvádí výsledky šetření úřadu speciálního vyšetřovatele pro rekonstrukci Afghánistánu (Office of Special Inspector General for Afghanistan Reconstruction, SIGAR), “sami Američané Afhánce vědomě korumpovali, upláceli válečné guvernéry, poslance, náboženské vůdce, všechny, kteří měli ve státě nějakou moc” (s. 68). Všechny tyto praktiky podkopaly důvěru afghánského obyvatelstva vůči státu a státním institucím.

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Po jazykové a formální stránce je práce na velmi dobré úrovni a autorovi lze vytknout jen občasné překlady či opomenutí interpunkce. Úpravu by zasloužila anglická anotace a summary - autor pracuje s překladem názvu práce jako s “Infinity War”, ačkoliv vhodnější by byl asi překlad “Indefinite War”. Citace a odkazy na literaturu jsou konzistentní, ačkoliv místy

jsou odkazy na citované prameny špatně umístěny. Autor text opatřil několika grafy, které zpracoval na základě informací z různých webových stránek (např. think tanku Brookings), pracuje s množstvím primárních a sekundárních zdrojů.. Sekundární zdroje by bylo vhodné rozdělit na knihy, odborné časopisecké studie a novinové články. Mezi primární zdroje by bylo vhodné zařadit např. projevy prezidentů či Národní bezpečnostní strategie atd. - ty autor zahrnuje v sekundární literatuře. Obsáhlý seznam literatury by bylo také vhodné řadit abecedně, aby byl přehlednější.

4. KONTROLA ORIGINALITY TEXTU

Prohlašuji, že jsem se seznámil/a s výsledkem kontroly originality textu závěrečné práce v systému:

Theses Turnitin Ouriginal (Urkund)

Komentář k výsledku kontroly:

Podle výsledku kontroly Theses.cz je celková podobnost 6 procent.

5. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

Práce sleduje primárně politické priority, nezabývá se tím, zda proběhly nějaké diskuse uvnitř administrativy. Bylo by jistě zajímavé nahlédnout pod pokličku, kde se možná nacházela i jiná řešení a návrhy na jinou strategii, které možná odrážely situaci v Afghánistánu realističtěji. Jistě by bylo zajímavé pozorovat, jaké debaty se uvnitř administrativy odehrávaly a do jaké míry měli vliv např. znalci Afghánistánu (pokud nějakí byli) oproti vojenskému velení amerických ozbrojených složek.

Práce Šimona Seemana je pečlivě napsaná a je velmi čtivá a autor naplňuje své vytyčené cíle - přehledně popisuje základní parametry strategií jednotlivých prezidentů, naznačuje změny, o které se jednotlivé administrativy pokoušely a zároveň se snaží identifikovat hlavní příčiny toho, proč ani jedna ze strategií nepřinesla kýžený výsledek. Autor vychází především ze šetření SIGAR, které v létě roku 2021 souborně publikoval novinář deníku *Washington Post* Craig Whitlock jako knihu *The Afghanistan Papers*. Zatímco tedy světová veřejnost mohla sledovat chaotický úprk amerického personálu z Kábulu, Craig Whitlock postupně odhaluje veškeré chyby, kterých se Spojené státy v Afghánistánu za dvacet let svého působení dopustily - a většina z nich je v textu Šimona Seemana reflektována.

OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

- Vyvodili Američané z neúspěchu nation-buildingu v Afghánistánu nějaké důsledky? A pokud ano, jaké?
- V textu zmiňujete pěstování opia jako hlavní komodity. Jak k pěstování opia přistupovali Američané a jak jejich přístup ovlivnil snahu o zajištění bezpečnosti a stability v Afghánistánu?
- Jak USA přistupovaly ke komplikovaným etnickým a kmenovým vztahům? Byli schopni vůbec porozumět tamější kmenové dynamice? A jak tohle ovlivnilo dynamiku rekonstrukce?

7. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

(A a B výborně, C a D velmi dobře, E dobře, F nevyhověl):

Práce Šimona Seemana splňuje nároky kladené na bakalářské práce, a proto ji doporučuji k obhajobě a navrhuji známku B.

Datum: 15. ledna 2023

Podpis: Jana Sehnálková

Pozn.: Hodnocení píše k jednotlivým bodům, pokud nepíšete v textovém editoru, použijte při nedostatku místa zadní stranu nebo přiložený list. V hodnocení práce se pokuste oddělit ty její nedostatky, které jsou, podle vašeho mínění, obhajobou neodstranitelné (např. chybí kritické zhodnocení pramenů a literatury), od těch věcí, které student může dobrou obhajobou napravit; poměr těchto dvou položek berte prosím v úvahu při stanovení konečné známky.